

## **Budgetunderlag 2011**

Svenska Filminstitutets verksamhet finansieras via Filmavtalet, där storleken på statens bidrag fastställs, men också med direkta bidrag från Kulturdepartementet för den filmkulturella verksamheten. Under Filmavtalet ligger bland annat produktions- och biografstöd. Den filmkulturella delen avser bland annat stöd till regionala resurscentrum och arkivverksamheten.

Filmutredningen, med uppdrag att föreslå en ny filmpolitik, redovisade sitt uppdrag 2009 och konstaterade bland annat att den nuvarande filmpolitiken är underfinansierad. Det är något som Svenska Filminstitutet också har framhållit.

Under 2009 förlängdes också nuvarande filmavtal till år 2013. Svenska Filminstitutets verksamhet kommer alltså att leva under samma villkor som idag de tre kommande budgetåren.

Detta kommer att präglade följande budgetunderlag. Vi kommer att peka på både omedelbara och framtida behov som behöver fyllas för att fortsätta den gynnsamma utveckling som kännetecknar svensk film för närvarande, men också äska höjda anslag;

för att kompensera för ökade lönekostnader;  
för Filmarkivet i Grängesberg;  
för nya bevarandelokaler i Rotebro;  
för att kunna bygga vidare på det digitala projekt som lanserades under 2009;  
samt för att kunna genomföra en särskild satsning på unga kvinnliga filmare.

### ***Ökat stöd till filmproduktion***

Svenska Filminstitutet förordar ett breddat avtal som den bästa finansiering av det framtida filmstödet. Det framgår av remissvaret på Filmutredningen och det är också den argumentering Svenska Filminstitutet drivit i de diskussioner som präglade tiden efter Filmutredningens offentliggörande.

Svenska Filminstitutet menar att produktionsstödet snarast behöver en förstärkning med minst 100 Mkr. Nivån på förstärkningen har sin grund i dragna erfarenheter.

Filminstitutet har de senaste åren med eftertryck visat att sambandet mellan de resurser som ställs till ett projekts förfogande direkt avspeglar sig i projektets kvalitet. Detta har varit möjligt genom att färre filmer fått ett ökat stöd. Det är ingen långsiktig lösning. Det leder till en för liten produktionsvolym som försvårar för debutanter och andragångsregissörer samt minskar möjligheten att anta djärva utmaningar. Hela branschen behöver en volym som garanterar utveckling och utmaningar.

Förstärkningen fördelas på talangutveckling, ökade stödnivåer till dokumentärfilm, ökade stödnivåer till spelfilm och ett ökat antal spelfilmer.

### ***Kompensation för ökade lönekostnader***

Filminstitutet har under 2009 och 2010 inte erhållit någon form av kompensation för kostnadsökningar. Det statliga löneavtalet innebar för 2010 en ökning om 2,5 Mkr (3,6%). För 2011 och 2012 är ökningarna

okända då något nytt centralt löneavtal ännu inte föreligger. De senaste årens löneökningar har legat i storleksordningen 2-3% vilket belastat Filminstitutets ekonomi med i snitt drygt 2 Mkr per år. Ytterligare två års förlängning av Filmavtalet med oförändrade anslag för kulturdelen innebär därför stora påfrestningar på Filminstitutets ekonomi.

Filminstitutet äskar vardera 2,5 Mkr för kostnadsökningar åren 2011 och 2012, sammanlagt 5 Mkr.

### ***Filmarkivet i Grängesberg***

I förra årets budgetunderlag begärde Filminstitutet en förstärkning av medlen till Filmarkivet i Grängesberg med 2,5 Mkr. I budgetpropositionen för år 2010 föreslog regeringen en höjning med motsvarande belopp. Förslaget accepterades av riksdagen. Filminstitutet konstaterar att anslaget endast avser innevarande år. Samtidigt är vi medvetna om att regeringen för närvarande bereder frågan om ändrat huvudmannaskap för arkivet i Grängesberg.

Verksamheten vid arkivet i Grängesberg är av avgörande betydelse för att bevara film som inte är avsedd för biografvisning. Dessa filmer är kulturhistoriskt värdefulla och utgör en rik källa för forskning om svenska folkets liv och arbete under stor del av 1900-talet. För att säkra verksamheten vid arkivet i Grängesberg på en rimlig nivå är det angeläget att höjningen av anslaget som beslutades 2009 permanentas och innebär en nivåhöjning av de anslag som finansierar verksamheten vid arkivet i Grängesberg. Svenska Filminstitutet äskar alltså 2,5 Mkr per år för de närmaste tre åren.

### ***Nya lokaler för bevarande av film***

Svenska Filminstitutet har regeringens uppdrag att vårda och bevara film som visas på biograf i Sverige samt material av film- och kulturhistoriskt intresse. Filminstitutets arkiv är därmed Sveriges nationalarkiv för film. Till svensk film bevaras förutom visningskopior även negativ, mastrar och slutmixar. Till utländsk film bevaras endast visningskopior i originalformat. På detta sätt garanteras framtida generationer att ta del av framtida visningar under samma förutsättningar som gällde vid det ursprungliga visningstillfället. Genom bevarande av originalmaterial till svensk film kommer nytt analogt eller digitalt material att kunna tas fram då behov uppstår.

Bra bevarandetrymmen är fundamentet för all arkivverksamhet, och är på lång sikt det minst kostsamma sättet att garantera att samlingarna förs vidare i bästa skick till kommande generationer. Samlingarnas livslängd förlängs avsevärt, och behovet av renovering, omkopiering och restaurering minskar.

Allt sedan Filmhuset kom till i början av 1970-talet har Filminstitutet bevarat filmerna i klimatkontrollerade utrymmen. Därutöver har Filminstitutet liknande bevarandetrymmen i Rotebro. Den senaste utbyggnaden av arkivutrymmen beslutades i slutet av 1990-talet och gjordes möjlig genom nivåhöjning av det statliga anslaget till Filminstitutet.

Nuvarande lokaler kommer att vara helt fyllda inom det närmaste året och nya lokaler måste byggas. Avsikten är att utvidga bevarandetrymmen i Rotebro och komplettera nuvarande lagringstorn för film med ytterligare ett antal torn. Vi räknar med att på det sättet täcka in det behov som finns för den analoga filmens förväntade livslängd.

Kostnaden för tillbyggnad och inköp av lagringstorn beräknas till ca 7 Mkr. Mot den bakgrunden begär Filminstitutet att det årliga anslaget höjs med 700 000 kr.

### ***Digitaliseringen***

Digitaliseringen präglar idag alla delar av filmbranschen. Den griper in i alla delar: produktion, visning och bevarande. Det har också öppnat nya fönster för publiken att se film och det har i grunden skakat de invanda modeller som tidigare utgjort grunden för distribution av film.

Idag ser svensken i genomsnitt 2 filmer om året på biograf men hela 54 stycken om året i samtliga visningsformer. Lägg därtill en illegal konsumtion via nätet på 25 miljoner nedladdningar om året och bilden av ett nytt konsumtionsmönster blir tydlig.

När produktionen idag i allt större utsträckning sker med digital teknik och det bara är en tidsfråga innan också biografen är digitaliserad kommer helt nya förutsättningar att gälla för arkivverksamheten. Bevarandet i digitala format kommer att ställa helt nya krav. Svenska Filminstitutet ligger i framkant när det gäller bevarandefrågorna och samverkar med andra arkiv men i den nära framtiden krävs nya resurser för att hantera bevarandefrågorna.

När det gäller biografernas digitalisering är samstämmigheten stor. En stor del av Europas bioografer, närmare 50%, kommer inte att klara övergången till den digitala tekniken utan offentligt stöd. Men här kolliderar kulturpolitiken med konkurrensreglerna. Modeller för att få med så många bioografer som möjligt stör marknaden.

Svenska Filminstitutet satsade ett digitalt projekt under 2009 som innebar att 28 salonger utrustades med digital projektion med den accepterade standarden 2K. Projektet finansierades genom existerande stödformer. Modellen utvärderas löpande. Svenska Filminstitutet önskar fortsätta projektet under 2010-2012 för att undersöka hur en svensk komplett utrustning skulle kunna genomföras med så få förluster av salonger som möjligt. Svenska Filminstitutet äskar 5 Mkr per år, sammanlagt 15 Mkr, för det digitala projektets fortsättning.

### ***Särskild satsning på unga kvinnliga filmare***

I den pågående diskussionen om könsfördelningen när det gäller filmregissörer är det tydligt att även om siffrorna visar att situationen stadigt blir bättre är det fortfarande en för stor övervikt på manliga regissörer. Svenska Filminstitutet kan konstatera att obalansen finns redan i växthusmiljön. De unga killarna är i klar majoritet. Till Novemberfestivalen, som är den årliga mönstringen av vad de unga filmarna åstadkommit ute i de 19 regionala resurscentra, är bara drygt 25% av de uttagna kvinnor. Svenska Filminstitutet tror att särskilda insatser riktade till unga kvinnor ute i växthusmiljön skulle kunna göra avsevärd skillnad och äskar därför en höjning av anslaget med 750 000 kr.

### ***Sammanfattning av äskanden***

Mot bakgrund av ovanstående begär Svenska Filminstitutet en nivåhöjning av anslaget vilket innebär att anslaget för år 2011 höjs med 11,45 Mkr fördelat på följande verksamheter:

Ökade lönekostnader	2,5 Mkr
Filmarkivet i Grängesberg	2,5 Mkr
Bevarandelokaler i Rotebro	0,7 Mkr
Digitalisering av bioograferna	5,0 Mkr
Unga kvinnliga filmare	0,75 Mkr

### **Svenska Filminstitutet**

Cissi Elwin Frenkel

VD